

[Krarup.]

faa Tienden ud af Verden, men den Gave maa saa Staten ogsaa være ene om at give, og Folkekirken har derfor et retfærdigt Krav paa af Staten at faa godtgjort, hvad den Gave aarlig koster den, nemlig Forskellen mellem Tiendeværdien efter Afløsningstaksten og den aarlige Kapitelstakst.“

Men dermed er vi endda ikke færdige. Paa endnu to Maader har Staten forringet Præsteembedernes og dermed Kirkens Økonomi. For det første vedtog man Loven om Afløsning af Grundbyrder. Der hørte til Embederne mange forskellige Afgifter for bortsolgt Jord eller Skove, for Varer o. lign., og disse Afgifter blev betalt enten in natura, f. Eks. i Brændsel, eller i Korn efter Kapitelsstakst; dette blev afløst til et Gennemsnit af 20 Aars Kapitelstakst, nærmest det laveste, der var at finde. Det kan føre til noget mærkelige Forhold. Ved at rode lidt i et gammelt Arkiv fra et sjællandsk Præsteembede har jeg fundet ud af, at der var tillagt dette særlige Præsteembede fra et nærliggende Grevskab 15 Læs Tørv om Aaret. Det var sket saa langt tilbage som i en Fundats af 17. Juli 1758. Senere blev denne Ydelse efter Loven om Afløsning af Grundbyrder fra 1. Januar 1942 afløst ved kontant Indbetaling af Ydelsens Kapitalbeløb 4500 Kr. Nu skulde man tro, at den paagældende Sognepræst fik disse Penge eller rettere sagt Renten af dem, men det gør han ikke, og han faar heller ingen Tørv. Kapitalen, hvormed Tørvene er betalt, indgaar i Stiftsmidlerne, og Renten af disse Stiftsmidler gaar til helt andre Ting end til Sognepræsten det paagældende Sted.

Det andet, som forringede Præstelønningerne og hele Kirkens Økonomi, var det tvungne Bortsalg af de til Præsteembederne hørende Jorder, selvfølgelig mod en saakaldt Godtgørelse, men en Godtgørelse, som ikke blot i nogen Maade svarer til det Tab, Præsteembederne derved led og altid vil lide. Her var dog noget, der havde virkelig Værdi, nemlig Jord, og det er mig fuldkommen ufatteligt, at der var Menighedsraad, som frivilligt bortsolgte endnu mere af deres egen Præstegaards Jordtilliggende, end de sørgelige og for Kirkens Økonomi ødelæggende Lov krævede. I Dag ser man Følgen deraf: en Lønningslov, som vi maa vedtage her i den høje Rigsdag, hvorved Staten aarlig maa betale et betragteligt Millionbeløb til Præstelønninger, og saa for Resten for de enkelte Sogne en kirkelig Ligning, som kan blive en tung Byrde i de Aar, der kommer.

Jeg udtaler Haabet om, at de sønderjyske Sogne, der jo er bedre stillet end Sognene Nord for Kongeaaen, idet de siden Aarene omkring 1850 har Skøde paa, at de ejer Præstegaardene med tilhørende Ager, Eng og Skov, maa holde fast ved disse Værdier og ikke afstaa dem til Staten til Husmandsbrug, hvor prisværdigt end dette Formaal er.

Der stod for kort Tid siden i „Præsteforeningens Blad“ en kostelig Historie om en Udstykningskommission, der kommer til en sønderjysk Præstegaard, sammenkalder Menighedsraadet til Møde, lægger Kortet paa Bordet og siger: Saadan har vi tænkt os; som de Herrer kan se, at udstykke Præstegaardens Jord, og da de har forklaret nøje; hvordan det skulde være, spørger de, om Menighedsraadet har noget at indvende mod det. De fik saa det tørre Svar fra en lun Sønderjyde: Ja, saa længe vi sidder her, bliver der ikke noget af det. Jeg udtaler det Haab, at de sønderjyske Menighedsraad stillede sig bag ved denne udmærkede Repræsentant, at de bliver siddende, at de holder fast ved deres Jord, for saa længe bliver der ikke noget af det.

Jeg kunde egentlig slutte her, men ved Lovforslagens første Behandling i Folketinget faldt der en Bemærkning og et Svar, som jeg dog ønsker at omtale her. Ordføreren for Kommunistpartiet, Frøken Nordentoft, udtalte nemlig:

„Vort Partis principielle Stilling er, at Folks religiøse Anskuelser er en Privatsag“

— og gik dermed ind for det kendte Slagord: „Religionen er en Privatsag.“ I sit Svar tog den højtærede Kirkeminister skarpt Afstand herfra og sagde nogle gode og ramrende Ord om den Betydning, netop Kristendommen, eller skal jeg sige Kirken, har for Staten.

Jeg ønsker at give min Tilslutning til disse Udtalelser fra Landets Kirkeminister. „Religionen er en Privatsag“ er Kristendomsforfølgelsens Stikord, og under denne Devise har baade den russiske Revolution og Hitler søgt at ødelægge Kirken og udrydde Kristentroen. Men intet er mere fejlagtigt end at mene, at Religion — og det vil her sige Kristendom — er en Privatsag. Staten kan simpelt hen ikke være ligegyldig over for Kirken. Historien viser, at Staten enten maa forfølge Kirken eller støtte Kirken. Kristendom er af en saadan Virkning, at Staten i allerhøjeste Grad maa være interesseret heri. Kan et Folk maaske leve paa Idealisme? Svaret maa blive et Nej.

Hvis den højtærede Formand tillader